

2011. november

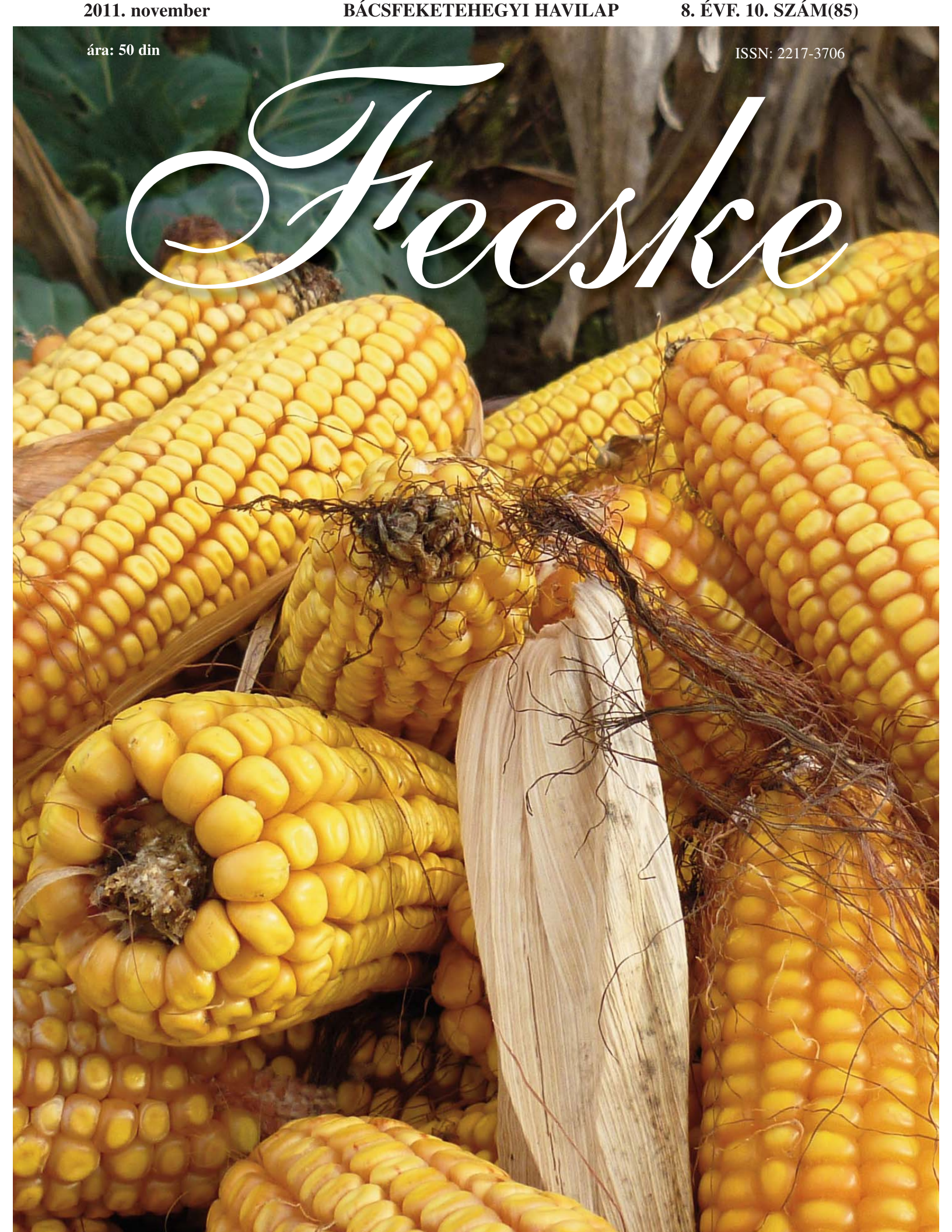
BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

8. ÉVF. 10. SZÁM(85)

ára: 50 din

ISSN: 2217-3706

Fecske

The background of the magazine cover is a detailed, close-up photograph of several ears of yellow corn. The corn cobs are arranged diagonally and horizontally, filling most of the frame. Some husks are partially peeled back, revealing the bright yellow kernels. Fine, brown silks are visible clinging to the cobs. The lighting is warm, highlighting the texture of the corn and the natural setting.

ŐSZI BESZÉDTÉMA

A népszámlálás idejének közeledtével egyre inkább aktuálisra vált a kérdés: Vajon hány magyarral lesz kevesebb? Érdekes a kérdések megfogalmazása, szinte minden esetben szerepel a kérdőjel előtt a *kevesebb* szó. Nem azt mondjuk: Hányan leszünk?, mi azt kérdezzük: Mennyivel leszünk kevesebben? Biztosak vagyunk a számbéli csökkenésben. Az újvidéki rádió beszédtemájában Öreg Dezső, szerkesztő ennél is konkrétan tette fel a kérdést hallgatóinak. Önök mit gondolnak mennyivel fog csökkenni a magyarok száma az októberi népszámlálás során? Égték a telefonvonalak, a

közzétett információk arról árulkodnak, hogy nem mindenhol végeztek az intézet dolgozói ilyen kitűnő munkát. A lakosság legnagyobb mértékben a statisztikai hivatal által összeállított kérdőívet kritizálta. A polgárok sok kérdést ítélték feleslegesnek az összesen feltett 71-ből. Kifogásolták sokszor a teljes kérdéscsoportot, mely a háztartás vagyoni helyzete, a tulajdonban és használatban lévő mezőgazdasági földterületek nagysága felől érdeklődik. Sokak szájából elhangzott, hogy inkább vagyonösszeírásról van itt szó, semmint népszámlálásról. Többek között rámutattak arra is, hogy a gazdasági aktivitást

hallgatók megtorpedózták a stúdiót. Hogy melyikük volt az, akinek sikerült elsüllyesztenie a hajót, kiderül november közepén, amikor is a Köztársasági Statisztikai Intézet közzéteszi a népszámlálás eredményeit. Addig marad a sovány vigasz, hogy amit tudtunk megtettük annak érdekében, hogy polgáraink őszintén vallják meg nemzeti és vallási hovatartozásukat, valamint anyanyelvüket a kérdezőbiztosoknak. Emellett kampányolt a média már jóval az összeírás kezdete előtt. Mindent megtettünk, de vajon ez mennyire volt elég?

Településünkön zavartalanul, incidensek nélkül zajlott le a lakosság, a háztartások és a lakások összeírása. A polgárok teljes mértékben együttműködtek a kérdezőbiztosokkal, így nem zárkoztak el a feleletadástól a „kényes” kérdésekkor sem, melyek nemzeti hovatartozásukra és vallásukra vonatkoztak. Dicséretes a statisztikai hivatal részéről, hogy a kérdezőbiztosok listáját a falu nemzeti összetételének megfelelően állították össze, ezáltal elejét vették esetleges nyelvi félreértéseknek. A hírportálokon

taglaló fejezetben egyik kérdésnél sem volt a lehetséges válaszok között a -munkanélküli- lehetőség feltüntetve. Mi a céljuk ezzel? A munkanélküliség eltussolása?

– szegezték pár esetben a biztosoknak a kérdést. Az eféle reakció azt kell mondjam ebben az elégedetlen helyzetben várható volt. A kérdezőbiztosok minden esetben helytálltak, jól megoldották ezeket a szituációkat.

Falunkban minden egyes polgár hozzájárult a népszámlálás sikeréhez azzal, hogy együttműködtek az összeírókkal, ezáltal elősegítették, hogy a szerbiai népszámlálás első szakaszában 7 millió 388 ezer lakost írjanak össze, ebből 1 millió 972 ezer vajdasági lakos. A részletes jelentések közzétételéig azonban maradnak a becslések, amelyek szerint az előző 2002-es népszámlálás óta, 200-300 ezer személlyel csökkenhetett Szerbia lakossága.

De Mi leszünk-e *elegen*?

Szabó Andrea

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

A „Sport a toleranciáért” megnevezésű találkozót második alkalommal is megtartottuk 2011.10.16-án melyet a Tartományi oktatási, közigazgatási és nemzeti közösségi titkárság, Kishegyesi Önkormányzat támogatott. A sportteljesítmények révén rájöttünk, hogy a fogyatékos ember is el tudja magát fogadtatni a társadalommal. Ezek az emberek civil szervezetek keretein belül tartanak találkozásokat ahol gyengébben felszerelt sport- és főleg rehabilitációs eszközökkel gyakorolnak. Sokkal több ilyen eszközre lenne szüksége minden szervezetnek, így nekünk is. Mi egy tornaterem-rekreációs terem kialakításán dolgozunk, de sajnos eddigi pályázataink nem jártak sikerrel. Célunk, egy tornaszoba vagy erre a célra épült terem kialakítása, hogy ne csak az udvaron nyíljon mód a testnevelési programok meg-

tartására. Mivel községünkben nincs uszoda, még nyáron is nehéz az úszási lehetőségek elérése pedig tudjuk milyen nagy erővel bír az izmok erősítésében. Egy mozgásszervi problémákkal küszködő gyerekek, személyeknek több és differenciáltabb mozgásra van szüksége, mint ép társaik-

nak. Számára nem elég a heti két alkalom a testnevelésre, nagyobb óraszám, sokféle eszközzel végzett gyakorlásra van szüksége. Sajnos a szervezetünk finanszírozási helyzete nem teszi lehetővé az eszközök szükséges mennyiségben történő beszerzését. Amikor az első ilyen jellegű pályázatot írtuk, láttuk, hogy nem egyszerű a célt elérni és a hétköznapi felszerelésekből is hiány van. A mozgássérült gyerekek számára szükséges eszközök közül lényeges az egyensúlyfejlesztők megléte, illetve az, hogy az általuk használt - egyébként hagyományos -

eszközökön kevesebb él, szegély, sarok legyen, mert helyzetükből adódóan sérülékenyebbek, könnyen elesnek. Számukra sokkal fontosabb egy labdakészlet, mint az épeknek, mivel az ezzel végzett gyakorlatok is az egyensúly megtartását segítik. A mozgássérült gyerekeknél az egyensúlyérzék fejlesztésére azért kell törekedni, mert a görcsösség, a bénultság nem engedi, hogy az egyensúlyérzék természetes mozgásban fejlődjön ki. Hasonlóan fontos ez a vak gyerekek esetében. Fontos megtanítani őket esni, miután a látás hiánya miatt ennek sokszoros a veszélye. A közép súlyos vagy súlyos központi idegrend-

szeri sérült, túlmozgásos értelmi fogyatékosok esetében alapfeladat, hogy megtanulják azokat a mozdulatokat, amelyek segítségével önállóan tudnak enni. Náluk az is nagy teljesítmény, ha túlmozgásos, görcsös karjukat megtanulják behajlítani. Ahhoz, hogy a sérült gyerek - még ha csak kifordított kézzel is - enni tudjon, egy sor előgyakorlatra, labdával, labda nélkül végzett gimnasztikára van szükség. Sok esetben a specifikus mozgású, görcsökkel küzdő gyerekek fejlesztésének egyetlen közege a víz, mivel itt tudnak kilazulni az izületeik, izmaik, ehhez pedig elengedhetetlenül szükségesek az előbb említett speciális eszközök.

Novemberben folytatjuk munkánkat a műhelyekben is és nagyon szép programok is várnak ránk. Ötödikén tartjuk karöltve a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületével és a Feketics Művelődési Egyesülettel a Záporka vers-és prózamondó találkozók hatodik találkozóját. Nagy örömeinkre 62 verskedvelő gyermek és fiatal jelentkezett a találkozóra egész vajdaság területéről. A találkozót a kanizsai Bárka szervezet tagjai nyitják meg egy színes programmal, majd a versmondás után megtekinthető lesz a gálaműsor, amely vendégei pedig a topolyai TANGÓ

TÁNC KLUB táncosai lesznek.

November elsején kezdődik meg egy új programunk. A program partnerei a Községi nyugdíjas szervezet- feketi- csi helyi szervezete, a „Zlatna doba” szeghegyi otthon lakói. A projektet a Szerb Állami Szerencsejáték támogatja, a szerződést pedig **Tijana Anđelić** az intézmény igazgatónője nyújtotta át.

P.J.

A KÖZÖSSÉG BIZTONSÁGOT NYÚJT

Oly jó tudni, hogy van egy közösség ahol jól érezzük magunkat, hogy valahol van számunkra egy hely ahol biztonságban vagyunk. A világ sajnos ma már kevés lehetőséget nyújt, vagy talán nem is lehet elérni az igaz célt, mert sok ember számára nem közös. Ezért szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy egy közösségnek milyen

nagy szerepe van a társadalomban.

Nagyon örülök, hogy megoszthatom a gondolataimat másokkal. Számomra fontos, hogy egy közösséghez tartozom, ez az „IZIDA”. Itt megtaláltam azt ami leköt, de ugyan akkor hasznos munkát tudok végezni. Közben sok baráttra leltem a közösség keretein belül. Itt mindenki más, de egy a célunk. A képességeinket sok mindenben megmutattuk és ezzel részben a társadalom részesei vagyunk. Nagyon fontos a szeretet, mely összetart és erőt ad, hogy tovább lépjünk és együtt legyőzzük a nehézségeket. Fontos a bizalom mely alapja a barátságnak és az új kapcsolatok felépítésének. A közösség biztonságot nyújt, olyan, mint egy nagy család. A napjainkat kirándulásokkal és sokféle programokkal szebbé varázsoljuk.

Kell egy közösség a szebb holnapér,
Kell egy cél mely életet,
Kell egy kéz mely a bajban megsegít
És az igaz szeretet, hogy harcoljunk az
álmunkért!

Raičević Maja

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Végérvényesen is befejeződtek az útburkolat javításán végzett munkálatok, melyek a Becsei út, Bolmán, Július 13 és a Vajdaság utcákban lévő megrongálódott útfelületek helyreállításával zárultak. Igyekeztünk célszerűen felhasználni az előbb említett munkálatok alkalmával összegyűlemlt aszfalt és beton-törmelékét, az-az megfelelő alap elkészítés után feltöltöttük a Verbászi út határba vezető végét, bízunk benne, hogy egy hasznos sár és földlerázó szakaszt sikerült kialakítani, és ezzel a minimálisra csökkenteni a por, valamint a latyak képződését az említett utcában.

Október 8-án, testvértelepülésünk- Torda meghívásának eleget téve, falunk képviselői részt vettek a harmadik tor-

dai kukoricafesztiválon, melynek keretein belül, lelkes és szorgalmas bácsfeketehegyí csapatunk: Sárközi István, Szarka Zsóka, Simonyi Tamás, Pál Gergő, Kósa Attila és Tarkó Dávid mérték össze ügyességüket a többi résztvevővel (összesen 22 csapat) két versenykategóriában is: kukoricatörés, szárvagás, kévébe kötés és kúpba rakás valamint bográcsos főzésben. A versenybizottság egyhangú döntése alapján a résztvevők teljes egészében osztották az első három helyezést!

Gratulálunk és köszönjük!

Ez alkalommal került sor a testvér-települési kapcsolat létrehozásának érdekében az együttműködési megállapodás aláírására.

- Torda nevében Dobai János polgármester úr személyében, Bácsfeketehegy nevében pedig Bojtos Béla polgármester úr személyében- gratulálunk és igyekezni fogunk, hogy ez az együttműködés szoros és tartós legyen.

Juhász Attila

A GAZDAKÖR HÍREI

Miután az előző Fecskében nem tudósítottunk magunkról, még majd azt gondolják egyesek, hogy hanyatlak a tevékenységünk, mint civil szervezetnek.

A Gazdakör tevékenysége széleskörű! Először is munka és azután is munka majd csak azután jönnek az egyéb foglalkozások és a szórakozás is!

Az utóbbi hónapban, hetekben a szüreti napok után igen csak jutott munkából mindenkinek. Fel is kellett kelni idejében minden tagunknak, hogy ezt a rendhagyó 2011-es őszi időjárást maximálisan ki tudja használni. Köztudott, hogy minden nálunk termesztett kukorica, napraforgó és szója is szinte egyszerre lett betakarítható.

Majdnem úgy jártunk, hogy nem tudtuk, hogy hol kezdjük, és hol folytassuk a munkát!

Szerencsére sok szép idő (napos meleg) segített megoldani az összefutott dolgokat.

Azt is elmondhatjuk most már, hogy a szép eredmények után a kalászosokból, meg vannak elégedve a bortermelőink is az idei minőségileg és mennyiségileg is rendhagyó termés eredménnyel. Szolid évet zártak a méhészek is, gyümölcs is volt annyi, hogy nem tudom, ki issza meg azt a sok pálinkát, amit az idén lepároltunk??

A kultúrnövények termesztői is elégedettek lehetnek, mert a nagyon forró július és száraz augusztus után, nem feltételezett terméseket értek el.

Az olajnövények, a napraforgó és a szója is megfelelő agrotechnika betartása mellett 20 mázsánál is több termést adott.

Az értesüléseim szerint a cukorrépa is, szolidan szerepelt a rendhagyó időjárás ellenére is.

A kukoricáról is az mondható el, hogy átlagban jó közepes termés született, de láthatunk rekordokat is a határban, ami a gazdáikat dicséri.

Mindent összefoglalva az idén nem hiába dolgoztunk, azt gondolom, hogy ezt a megállapítást ossza velem minden gondolkodó társam.

Nagy erőfeszítések árán megy most az őszi kalászosok vetése, de mi rámenősek vagyunk és bízom benne, hogy ez is sikerül a legrövidebb időn belül.

Most már készülünk az őszi, téli szakelőadásokra, mert az a legolcsóbb befektetés a gazdálkodásban (a gazdakörben szerda esténként szerzett tudás és annak alkalmazása!). Meglátszik a termés eredményein, nagy százalékarányban, mindenkinél, aki odafigyel a szaktanácsokra!

Szórakozni is fogunk, mert úgy, mint tavaly az idén is megszervezzük a hagyományos disznótoros bált, én, pedig már előre is jó szórakozást kívánok a tagaságunknak.

Orosz Kálmán

A SZEMÉT IS LEHET ÉRTÉK!

Valamikor régen, amikor még én voltam diák, a ház hátsódudvarában szemetesgödör volt, amit évente egyszer, esetleg kétszer vittek ki a szántóföldre és beszántották, mert akkor, azt lehetett.

Nem volt műanyagzacskó, műanyagflakon, műanyagból készült akármi, minden szemet organikus volt és lebomlott, elkorhadt, humusz lett belőle. Fémdobozos csomagolásban csak a halkonzerv volt, és azt, igen ritkán vettek akkoriban, mert „drága” volt.

A ma szemete, alig tartalmaz lebomló anyagokat, így minden háztartás, hegynyi szemetet termel évente, amivel alig tudunk megbirkózni, és, tartósan szennyezzük környezetünket.

Iskolánk diákjai, a Diáktalálkozóval, tanáraikkal és persze nagyszámú szülői segítséggel, papír és műanyagflakon gyűjtésére fogtak október folyamán. Dicséretesen sok hulladékpapírt és flakont gyűjtöttek össze, ezzel is hozzájárulva a környezetünk védelméhez.

Az összegyűjtött „szemet” eladható pénzért, igaz nem túl sokért, de szemet pénzé alakulva már értéké vált, amiért értéket lehet vásárolni. Úgy érzem ez mindenki számára jelentős tett és mindenki örömére szolgál.

Bojtos. B.

Somlószőlősen jártunk

Október folyamán meghívást kaptunk, a Kis alföld közepéből kiemelkedő, a Somló hegy lábánál elterülő SOMLÓSZŐLŐSI látogatásra, ahol találkoztunk szlovákiai, szlovéniai, romániai magyar önkormányzatok képviselőivel. Megbeszélésünk témája a testvértelepülések kapcsolatfelvételeinek lehetőségeiről.

Együttműködésünk lehetőségét a szőlőtermesztésben láthatjuk, mert Somlószőlős a Somló hegy lábánál elterülő kis

település ahol a paradicsom és a főzelékfélék helyett minden talpalatnyi helyen szőlőt termesztenek, nagyon jó boruk van, de vörös boruk nincs, viszont a fehér boraiknak a vulkanikus talaj végett gyógyhatásuk van.

Különösen gyógyító jellegű a Juhfark boruk, amelyeket gyógyszertárakban is meg lehet vásárolni, mint meddőség elleni gyógyszer, de különösen finom egyéni fogyasztásra, mint lelket melengető nedű.

Bojtos. B.

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Az ipari park úthálózatának kialakítsa idén a végéhez közeledik. Az Európai út aszfaltozása és a Malom út kikövezése után sor került további két mellékút rekonstrukciójára is. Pillanatnyilag is zajlanak a munkálatok a terepen, összesen 400 méteres útszakaszra kerül

törött kő. Ezzel elértük, hogy az ipari park, minden befektető számára kialakított parcellájához vezessen út. A munkálatokat a Községi Közvállalat és az Öko Kommunál végzi.

Nagy Zita

PÁLYÁZATFIGYELŐ

A Prowag csapata. Pályázatfigyelés, Tanácsadás, Pályázatírás, Üzleti tervek készítése. Telefon: 024/731-424 e-mail: prowag@gmail.com

Kiíró intézmény: Magyar Nemzeti Tanács Közigazgatási Hivatala

Beadási határidő: 2011. december 01.

Pályázók köre: kiemelt jelentőségűnek nyilvánított kulturális intézmények Összefoglaló: A Magyar Nemzeti Tanács költségvetésében összesen 3.000.000,00 dinár van előirányozva erre a célra, melyet a következőkre lehet megpályázni:

- rendezvények szervezési költségeire,
- eszközbeszerzésre,
- az intézmény rendeltetésszerű működése szempontjából elengedhetetlen, más forrásokból nem fedezhető sürgős költségek fedezésére.

A pályázati összegeket a támogatásra előrelátott keret (3.000.000,00 dinár) kimerüléséig ítéljük meg.

Bővebb információ: www.mnt.org.rs

A Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezet 50.000,00 dinár támogatásban részesült a Magyar Nemzeti Tanács pályázatán, mellyel hozzájárult a Fecske nyomdaköltségeinek megtérítésére.

Támogatásukat köszönjük!

TIZENÖT ÉV. HÁROM SZÖVEG. EGY NAGYDÍJ.

FELHÍVÁS A DUDÁS KÁLMÁN VERSMONDÓ VERSENYRE

Helyszín: Kultúrotthon, Bácsfeketehegy

Időpont: 2011. november 19–20.

Start: 2011. november 19. 10.00

Egyesületünk idén tizenötödik alkalommal szervezi meg Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozóját Bácsfeketehegyen. A Dudás Kálmán költő-műfordítóról elnevezett találkozón minden 9. életévét betöltött magyar nyelvű versmondó részt vehet a Kárpát-medencéből. Az előadónak két verssel vagy prózával kell készülniük az egyetemes magyar irodalomból, és egy művel a kisebbségi magyar irodalomból.

A verseny hagyományosan a szombati (november 19-i) elődöntővel kezdődik, és a vasárnapi döntővel zárul, ahol az értékes kortárs és klasszikus kiadványok mellett gazdára talál a találkozó fődíja, a Dudás Kálmán-díj is, melyet Nemes Fekete Edit keramikumművész tervezett és készített. A rendezvény a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárság támogatásával valósul meg, a Feketics Művelődési Egyesülettel és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel együttműködésben. A Találkozó egyben vajdasági selejtezője is a XII. Kárpát-medencei „Csengey Dénes” Vers-,

Prózamondó- és Énekelt Vers Versenynek, melyet minden páros évben a magyarországi Nagykanizsán szerveznek meg.

A nevezési díj 300 dinár. Egy kísérőnek ingyenes a részvétel, további kísérőket önköltséges alapon tudunk fogadni 500 dinár ellenében. A döntőbe jutott versenyzők és kísérők részére térítésmentesen biztosítunk szállást.

Érdeklődni Barta Júliánál a +38124738003-as telefonszámon lehet hétköznapiokon 19–21 óráig. Jelentkezés név, lakcím, életkor, telefonszám vagy e-mail cím, valamint a három választott vers vagy próza megnevezésével lehet, telefonon a fenti számon, vagy az alábbi címeken: Barta Júlia, 24323 Bácsfeketehegy, Lenin u. 29., vagy bartatanyi@gmail.com vagy vmve.versmondo@gmail.com.

Jelentkezési határidő: 2011. november 11.

A találkozó a Magyar Nemzeti Tanács kiemelt rendezvénye.

Vajdasági Magyar Versmondók
Egyesülete

Tisztelt Bácsfeketehegyiek-Feketicsiek

A közeljövőben, jövő év márciusában egy újabb könyv megjelenése van kilátásba a Forum nyomda közreműködésével. Egy gazdag **fényképalbum**, mely a mi falunk múltját idézi.

A megjelenő könyvbe szeretnénk olyan közérdekű képeket tenni, amelyek a falunk múltját-jelenét ábrázolják: jeles személyeket, közérdekű világi és egyházi eseményeket, képeslapokat. Képeket ünnepségekről, mezőgazdasági munkálatokról, iparosságról, építkezésekről, közvilágításról, kocsmákról, lakodalmakról, első és második világháborúról, a világháború utáni szocialista felemelkedésről, újonnan alakuló szövetkezetekről, Antilopról, sporteseményekről, művelődési életéről...

A megjelenő könyv egyediségét, gazdagságát újabb, eddig meg nem jelentett fényképek tudnák fokozni. *Kérünk minden kedves olvasót, amennyiben tudna segíteni és birtokában vannak ilyen jellegű fényképek, szívesen vennénk.* Természetesen nem örökre, a mai technikának köszönhetően, a fényképeket a másolás után azonnal visszaszolgáltatjuk. A képekről az adatokat, a hozzá fűződő mesét feljegyezzük, feledésbe ne merüljön.

Hálás köszönettel várjuk a képeket:

Kórizs József, gyógyszerész az állami patikából

Sárközi Ottilia, a Bio-Farmer mezőgazd.patikában

Elektronikus formában pedig a következő e-mail címekre tudják elküldeni: istvans@yunord.net, jkorizs@gmail.com

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

...mert méltó a munkás a maga bérére. (Lk. 10.7)

Szeretném, ha állandó, vagy valamilyen biztos jövedelmi kilátást biztosító időszakos munkaviszonyban lehetnék. Ha már nem a szakterületemen belől, vagy annak háza táján, akkor rendszeresen fordítóként lennék idegenek mellett, kihasználva szerb és német nyelvtudásomat, természetesen az édes anyanyelv mellett, vagy megvalósíthatnám fiatalkori álmodomat, hogy turistavezető lehessenek (ez még mind elérhető, csak a reményt és a lehetőségeket nem szabad feladni). Sajnos, ebben a válságos időben csak a világhálón kereshetek lehetőségeket a fentiekre, mivel ez a legolcsóbb, hogy valami sikerüljön. Ilyen okokból barangolva a hálón barátomtól kapott napi evangéliumot olvastam, ahol e fenti furcsa ígéredek nyilalt belém. Tudom, hogy azt hiszik, hogy nagyon is könnyű valamit megírni a Fecskebe, egy kicsit cukkolni az olvasót, az idegeit borzolja, de sajnos ez nem így van. A Fecske az Önöké, az olvasóké. Az Önök véleménye, tetszése, nemtetszése, amit mi az eladott példányok számából tudunk felmérni, meg természetesen a napi rendszeres találkozások alkalmával kapott kritikákból. Ezek lehetnek elmarasztalóak, de dicséretesek is. Mind a kettőt köszönjük, ez a mi bérünk (igen!). Evvel ki is merítettem a címet, be is fejezhetném cikkemet, de nem teszem, mivel eredi ötletem az volt, tekintettel arra, hogy majdnem egy egész hónap áll rendelkezésemre, hogy gondolkozzak (milyen ironia), bevallom ennek a cikknek, az a cím kellett volna, hogy legyen az elején, hogy VAN E JÖVŐNK?

Igen, de ez az ige olyan gondolatokat kevert össze bennem, és nem tudtam megemésztetni, hogy miért „lopta” el Marx Károly, Lukács evangélistától ezt a gondolatot és alapozta rá az egész szociális filozófiáját. Mi történt a Keresztény Egyházak tanításaival, hol, fajultak el annyira dolgok, hogy egy egyházat becsmérő filozófus, aki a vallást a lélek ópiumának tartotta, hogy úgy mondjam pont, innen merítette gondolatainak alapját. Ne kapjuk fel a hűtővizet, nem a kommunizmusról van szó, ami egy utópia, hanem egy szociális társadalomról, ami szerinte nem egy szegény fejletlen rendszerű társadalomban kellett volna, hogy kialakuljon. Úgy látszik, hogy a kapitalista társadalom monopolizmusa és a mondhatnánk, buja liberalizmusa volt, ami gondolkodásra készítette a rabbi unoka Marxot, és akad ki, az akkori vezető egyházak mindenkori kormányok kiszolgálásán. Marx meghalt. Az Ő általa kitalált de követőitől kifordított, nem megértett, elfuserált, kommunista utópia elméletek által meggyalázott szocializmusnak semmi esélye sem volt, a legszegényebb társadalmakban elérni célját, megbukott. A marxizmus újraéledt, méghozzá Berlinben. A XX. Század legnagyobb csodája az amerikai new deal (újraépítés) után pedig, az Ő(Marx) egyszerű és bővített újratermelési sémáin nőtt ki magát egyedülálló nagyhatalommá az Egyesült Államok. Ma hol van ez az amerikai csoda, a jólét? Sajnos elhagyták Marxot, visszajött a monopolizmus és a liberalizmus, még borzasztóbb, „neo-” formában. Ez azt jelenti, hogy a világ pénzének 90%-át ma a népesség csak 1%-a uralja. Ezek, pedig nem az orcájuk veritékével keresik meg a mindennapi kenyerüket, így a már fent említett többség hiába imádkozza, hogy a mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. Vagy a valaki aki, magát, pont annak képzei, akinek a mindennapi meg kellene, hogy adja, nem adja meg, jó szándékból, nehogy a keményítőből (amiben gazdag a mindennapi) felszabadul

cukrok (sajnos az emésztésben ez megtörténik) a kérés egészségét tönkreteszik. Szüksége van az olcsó munkaerőre, nem tűrhet kimaradást, még az Úr napján sem, olyanra, aki a munkáját sajnos ingyen is odaadja, a szebb jövő reményében. Most már a témánál is vagyok, mivel, hogy ma is méltó kellene, hogy legyen a munkás a maga, saját, bérére, de hát fél követelni, mivel nincs jövője.

Hogy jutottunk idáig?

Nem nézem korlátoznak a kedves olvasót, mert tudom, hogy ezt mindenki jól tudja, mivel olyan gyorsan történt, hogy még az Alzheimer kórban szenvedők sem tudták elfelejteni.

Mindenki ma utólag megköpködi az önigazgatási időszakot, pedig akkor nagy bölcsen mi megindultunk a szociál-demokrácia felé. Az, kapitalizmus, de hogy nehogy kiboruljon a bili, mivel ez ellen sokan harcoltak és nagyhangon, így mindennek volt valami helyi speciális elnevezése, mint az ágazatok gazdasági társulása, (poslovno udruženje) ami a kartellt jelentette, de pozitív értelemben, vagyis a közös fellépést a világpiacon.

Ebben az időben volt sok betűszó és rövidítés. Az akkori Antilop új táblájának az állt a végén, hogy E. F., vagy szerbül P.O.. Biztos tudják, hogy ez azt jelenti, hogy egyetemleges felelősséggel, vagy sa potpunom odgovornošću. Ez egy olyan csoda volt a kft-vel szemben ami csak korlátozott felelősséget jelent, takar, hogy mindenkivel szemben egyetemes felelősséggel tartozott a vállalat, bocsánat, társult munka szervezet, még a munkásai bérét is maradéktalanul kifizette.

De egyszerre, valamilyen nyugalmas fejlődés után, valahogy nagyon is halottan találták az ifjú titánok a titói rendszert, így, pizszokul meg akarták mutatni, hogy a tanult, iskolázott káderek mit tudnak. Bizony nagyon sokat, mivel a volt elviselhető (egy kis jóakarattal) rendszerből, hogy, hogyan, azt lehet, hogy Ők maguk sem tudják, csak az egyetlen jó dolgot irtották ki gyökeresen, méghozzá a munkásnak jogát a megérdemelt bérére.

Hogy jutottunk el idáig?

Nem megfelelő emberrel, a nem megfelelő helyen, nem tudással, érdektelenséggel (pardon, csak a másokkal szemben), korrupcióval, erkölcstelenséggel, embertelenséggel... vagyis a többség nemtörődömségével, amit főleg a félelem és a reménytelenség táplál(t).

Van ahol lehet, hogy elolvasták a fenti ígét, szeretnék, hogy a munkának legyen becsülete, de sokan már úgy elszoktak a becsületes munkától és nem is hiszik, hogy élvezhetik munkájuk gyümölcsét, hogy inkább hisznek az Őket meggyalázó, kizsákmányoló jövőjüket ellopó neoliberalista monopolistáknak, mint az életüket szebbé tevő, munkájuk gyümölcséért harcoló aktuális vezetőjüknek.

Nem tudom felfogni, hogy nyugaton, főleg az Egyesült Államokban, ahol a Szentírás ismerete az oktatás szerves része, hogy pont a közgazdászok nem birtokosai a fenti ige ismeretének, mivel az utolsó rügást a megalázott munkás a Wall Streetről kapta.

Lehet, hogy az ige elején létező mert szócska, arra akar rávilágítani, hogy már akkor, Krisztus idejében sem tudták ezt a kérdést megoldani?

Halottainkra emlékezünk. Ők még a szebb jövőbe vetett hitben bízva hunyták le szemeiket. Ezért ne hibáztassuk Őket.

Bíró Csaba

SOLI DEO GLORIA

Egyedül az Istené a dicsőség, ezt az örök érvényű igazságot tartalmazza a bácsfeketehegyi Fecske novemberi számába készült írásom latin nyelvű címe. Természetesen nem a topolyai gimnáziumban negyvenvalahány éve szerzett igen hézagos latin nyelvtudásomat akarom ezzel fitogtatni, hanem inkább azt az általam is vallott filozófiát szeretném népszerűsíteni, hogy csak kellő alázattal érdemes élni mindennapjainkat.

Nem szeretem a dicsekvő, ki vagyok – mi vagyok módon viselkedő embereket. Ebből kiindulva még a látszatát is szeretném elkerülni annak, hogy rólam is azt mondhassa bárki, hogy felvágok mint két krumpli egy zsákban. Tudom, hogy ez nem mindig sikerül, hiszen ha rákérdeznek elvégzett és tervezet dolgaimra, akkor nem tagadhatom le, hogy mi mindennel foglalkoztam, foglalkozom.

Kérdezni pedig igen gyakran kérdeznek. Újságírók, sorstársak, barátok, ismerősök és ismeretlenek egyaránt. Mit gondolok erről vagy arról, miért tettem ezt vagy azt, minek örülök és minek nem.

Csak győzzek válaszolni a kérdésekre, és a kérésekre. Sokan azt mondják, hogy nekem csak egy szavamba kerül, és már sorolják is a gondjukat. Nem panaszkodni akarok, hiszen közelített foglalkozó emberként magam is kötelességemnek érzem a segítségnyújtást.

Jobb adni mint kapni, tartja a közmondás. Sokszor az is segít, ha meghallgatom a panaszkodót, elmondom a véleményemet, felsorolom a lehetséges megoldásokat. A kérdésben mindig ott lapul a válasz is, csak az a gond, hogy a kézenfekvő megoldás az adott esetben gyakran megvalósíthatatlan.

Szokatlan szegénységben élünk. Nagyon sok ember azzal kezdi vagy fejezi a napját, hogy feszültségoldásban reménykedve tablettát szed, vagy a pohár után nyúl. Egyének, és családok életét keseríti meg a nincstelenség és a kilátástalanság. Az a tudat, hogy nincs, vagy fogytán van a pénz a házban, üresedik a spájz, a hűtőben fogytán az a kis lefagyasztott szegénység. Közben pedig jön a tél. Tüzelőt kellene venni, fizetni az elfogyasztott áramot, törleszteni a hitelt, türelmet és kenyeret kérni a boltostól a nyugdíjosztásig, a beígért és várva-várt fizetés megérkezéséig. Munkát kellene találni, olyat ahol rendezesebb fizetést is adnak az embernek.

Mindenkinek megvan a maga baja. Kinek ilyen, kinek

A kunhegyesi templom felújított tornya 2011. november elején.

olyan. Van akinek nincs pénze használtautót venni, más meg azért boldogtalan mert ráöregedett a hároméves sportkocsija.

A gondokról nem illik beszélni, főleg nem a nyilvánosság előtt. Ezúttal nem azokra a gondokra gondolok amelyek annyira szembeötlők, hogy le sem lehet tagadni őket, hanem azokra a rejtőzködőkre, álarcot öltő bujkáló gondokra melyeket csak az érez aki bennük él.

Megint elkalandoztam, hagytam elbitangolni az írásom vezérfonalát. Egyedül az Istené a dicsőség, mondja a hívő tiszta ember amikor olyasmiről kell beszélnie amit dicsekvésnek is lehetne venni, hiszen az amit elmond messze meghaladja mások teljesítményét.

Soli Deo Gloria, ezekkel a szavakkal kezdte beszámolóját október utolsó vasárnapjának délelőttjén a kunhegyesi kibocsátó gyülekezetünk építkező, munkahelyteremtő lelkipásztora a megújult tornyú, katedrálisnak beillő református nagytemplomban. Egyedül az istené a dicsőség mondta Nagy Kálmán nagytiszteletű úr amikor felsorolta az elmúlt évben történt dolgokat a református gyülekezet házatáján. Szerényen beszélt az egyház által működtetett intézményekben, a református iskolában, az idősek otthonában, és magába a templomépületbe beruházott sok száz millió forint közpénzről, a hozzáarakott önerőről.

Sorolta a tényeket Nagy Kálmán, sok bácsfeketehegyi ember ismerőse, barátja a megtelt kunhegyesi református

A kunhegyesi templomkertben ültetett feketicsi meggyfa készül a télre 2011 november elején.

nagytemplomban. Emlékszem hosszú évekkel ezelőtt, pár évvel az anyaországi rendszerváltást követően, a vasárnapi istentiszteletek alkalmával igencsak megtelt templomhoz és imateremhez szokott feketicsi emberként bizony furcsállottuk, hogy Kunhegyes városában nagyon kevesen járnak a templomba. Sokkal kevesebben, mint ahányan a vasárnapi nagypiacon töltötték az időt, hiszen azokban az években élte a hőskorát a kunhegyesi KGST piac ahol olcsó pénzért minden kapható volt.

Ezek az évek elmúltak. Igaz még mindig vasárnap délelőtt van Kunhegyesen a nagy hetipiac, de 2011 októberének utolsó vasárnapján nekem úgy tűnt, hogy akárcsak a templomépítő ősök, a mai kunhegyesiek is elvetették a sulykot amikor az igényekhez képest, nagyra sikeredett, de modern és rendezett piacteret avattak. Miniszter járt aznap Kunhegyesen, régi ismerős, hiszen a rendszerváltást követően Karcag város polgármestere volt, és többek között az első Orbán kormány pénzügyminiszterének társaságában avatta fel a városközpont átépítése keretében rendezett piacteret. Büszke Karcag városának szülöttei a régió leggyorsabban fejlődő városának nevezték Kunhegyest.

Megtelt ezen a vasárnapon is a kunhegyesi református nagytemplom. Dr. Bölcskei Gusztáv püspök úr hirdette az ígét, tizenvalahány bácsfeketehegyi számára is, akik háromnapos vendégségben jártak a kunhegyesi ismerősöknél.

Egyedül az Istené a dicsőség mondta a lelkes, és a

püspök egyaránt, miközben a gyülekezet tagjai által újraválasztott, és megválasztott presbiterek letették az esküt. Sorolta Nagy Kálmán az elmúlt év beruházásait. Beszámolhatott volna sok minden másról is az említeteken kívül, de nem tette hiszen most már természetes dolog az Kunhegyesen, hogy vasárnaponként rendszeresen sokan járnak a templomba. Azt sem mondta el, hogy mintegy száz foglalkoztatottja van az egyháznak, akik a református iskolában, az idősek otthonában végzett munkájukért kapják a havi fizetést. A tervekről sem beszélt, azokról a tervekről, amelyek újabb munkahelyet, és munkalehetőséget teremtenek a városban.

Sok ilyen építő emberre van szükségünk nálunk Bácsfeketehegyen is. Sok a tennivaló, sok munka vár a tenni akarókra. Fiatalokra, és idősekre egyaránt. Építő emberek előtt nyitva a pálya. Fiatalok nélkül nincs élet, nincs jövő. Nagyon bízom abban, hogy a bácsfeketehegyi fiatalok aktívan bekapcsolódnak közösségünk dolgainak újraértékelésébe, erőt, és tudást adnak a fejlődés felgyorsításához, anyagi és közösségi létünk erősítéséhez.

Soli Deo Gloria, mondták mindig szerényen hitvalló ősünk, és nekünk örökölték a lehetőséget, hogy mi is továbbadjuk ezt a közösség építő gondolatot az utánunk jövő reményeinknek.

Pál Károly

Ludrován Natália Guguli Jankó fája

Vajdaság szívében, a Krivaj folyó mentén, hol a földeken zsenge búza és pompás kukorica növekszik, hol a szőlőskertekben fenséges szőlő terem, hol a méhek vidám döngicsélés közepette aranyló mézet készítenek, és ahol a világon a legkiválóbb a meggy, élt egyszer régen egy favágó, akit Guguli Jankónak hívtak.

Szegény szerencsétlen egész nap dolgozott, nem is volt más dolga a világon. Szinte megállás nélkül csak vágta, vágta és vágta a fát, egészen addig, amíg rá nem sötétedett. Szinte csak aludni járt haza. Egyik nap azonban nagy meglepetés érte. Egy addig még nem látott fát pillantott meg az erdő közepén. Közelebb ment, megvizsgálta, és arra a következtetésre jutott, hogy a fa olyan állapotban van, ami miatt nincs maradása, ki kell vágni! Neki is látott szerszámaival. Kűszködött már egy ideje, de eredmény nem volt. A fa rossz állapota ellenére nem adta magát!

- Ajaj, a kutyafáját neki! Hát miért nem vághatlak ki? – töprengett Jankó. Újból nekilátott a fa kivágásának, ám ismét sikertelenül. Nem maradt más választása, mint segítségül hívni a Napot.

- Segíts nekem Napocska, égesd ki ezt a fát! – kérte Jankó. A Napocska szívesen segített, és hirtelen forrón elkezdte perzselni a fát, ám de hasztalan. A fa sértetlenül a helyén maradt.

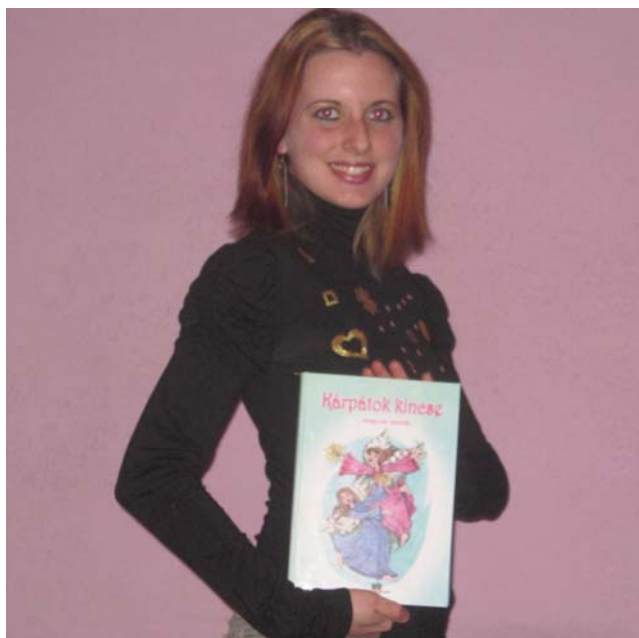
- Talán a szél segít! – mondta a Napocska. De a szél sem tudta erejével kicsavarni a fát.

- Talán az eső segít! – mondta a szél. De hiába, az eső sem tudta kikorhasztani a fát. Búsult is Jankó, nem tudta mire

vélgni a történeteket. Ekkor meglátta közeledni az ördögöt.

- Miért búsulsz, szegény legény? – kérdezte. - Nagy a bánatom, mert nem tudom kivágni ezt a fát! – válaszolta Jankó. Az ördög ránézett a fára, és mivel előre tudott látni a jövőben, hát ő maga is elcsodálkozott a képen, ami megjelent előtte. Látta, ahogyan erről a fáról a hűsítő zöld levelei mellett egyszer gyönyörű kerek, sötétvörös, rostos gyümölcsök fognak csüngeni. Ravasz módon megpróbálta eltántorítani Jankót a fától, hogy ezáltal megszerezze azt. De Jankót is keményfából faragták! Megneszelte, hogy lehet valami az ördög alakoskodása mögött, és nem hagyta magát! Ekkor az ördög rá akart támadni, ám a Napocska közbelépett. Megszúrta sugarával az ördögfi szemét, úgy, hogy az egy pillanatra megvakult, de ebben a pillanatban a szél már felkapta, és repítette vissza egyenesen a pokolba. Közben még az eső is jól megverte. Hej, bezzeg, örült ennek Jankó, s vele együtt segítőtársai is. De még hogy örültek akkor, amikor rápillantva a fára, zamatos gyümölcsöket láttak ragyogni. Jankó leszedte, megkóstolta, és finom zamatos íze miatt jól belakott. A meggy nevet adta neki. A meggyből különböző italokat csinált, kocsányából gyógyteát. Híre ment ennek az egész világon, emellett Jankó bőségesen meggazdagodott. Elvette a király legkisebb lányát feleségül, s tíz szép gyermekük született, akik vígan játszadoztak ezután a meggyfák alatt a kertjükben. Ha kíváncsi vagy, léteznek-e még ezek a meggyfák, látogass el Jankó királyságába, Vajdaság szívébe *Bácsfeketehegyre!*

Hősök márpedig nem csak a mesékben vannak

Mialatt a kedvtelenség és kilátástalanság uralja a fiatalok nagy részének mindennapjait, vannak kiváltságos Harcosok, akik kiutat keresnek ebből az állapotból. Interjúalanyom egy szép példája eme bevezetőnek, aki munkanélküli mindennapjait önkéntes munkával, kultúresemények szervezésével, és nem utolsósorban a falu hírnevének öregbítésével igyekszik kitölteni. **Ludrován Natáliát** nem kell bemutatnom, hisz falu szinten nincs olyan ember, aki ne ismerné. Beszélgetésünk apropójaként szolgált, hogy díjazottja az áprilisban meghirdetett Magyar Mese pályázatnak.

Guguli Jankó fája szépen termett számodra...

Így van, a zsűri értékelése szerint Guguli Jankó története kiérdemelte a megjelenést a Kárpátok kincse című mesekönyvben. Az összeállított mesecsokorban a pályázatra beérkezett legjobb mesék szerepelnek. Pályázni három még sehol sem közölt írással lehetett. Mivel későn szereztem tudomást erről a lehetőségről, így

idő szűkében csak egy mesét tudtam eljuttatni a zsűrinek. A díjkiosztót a gyulai várban tartották szeptember elején, sajnos nem tudtam az ünnepségen megjelenni, pedig szívem vágya volt.

Fontos a mesét meghatározó karakter. Guguli Jankó egy bácsfeketehegyi favágó. Hogyan jött ez a név?

A hozzám közel állóknak szeretek nevet adni, így egy helybéli kisfiút kezdtem el becézni a későbbi főhősom névével. Érdekesnek, figyelemfelkeltőnek találtam a

Legtöbbször barkácsolás. Egy éve tartom ezeket a foglalkozásokat az iskolai szünetek alatt. Nagyon nagy az érdeklődés úgy a gyerekek, mint a szülők részéről. A foglalkozások tulajdonképpen csalogatóként szolgálnak, mert közben a gyerekek bepillanthatnak a könyvtárba, könyvek világába. Ebben a barátságos környezetben szeretnénk velük megszerettetni az olvasást, hogy kialakuljon az olvasáskultúrájuk, mert életükben az internet világa mind nagyobb teret hódít, könyveket pedig ritkán forgatnak.

nevet, s miután leellenőriztem egyediségét a Guguli Jankó név mellett döntöttem. A cselekményt a falu nevezetessége, a bácsfeketehegyi meggy adta, a történet ezután gördülékenyen, spontánul született meg.

Próbálkoztál már korábban is írással? Vannak-e terveid ezen a területen a jövőre nézve?

Az írás mindig közel állt hozzám, különösen a mesék világa, viszont komolyan nem próbálkoztam vele, ez az első alkalom, és örülök a pozitív visszajelzésnek. Általános iskolás koromban írtam egy könyvet Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami c. művének mintájára. Ebben a családuk történetét írtam meg, és rajzokkal illusztráltam. Sajnos az említett könyv eltűnt.

A kisgyermeknek tartott foglalkozásaidon is nagy szerepet tulajdonítasz a meséknek.

Ezeket a műhelymunkákat úgy építem fel, hogy egy adott meséhez kapcsolódjon egy meghatározott aktivitás.

Véleményed szerint az önkéntesség évében településünkön tömegesebben felismerték a voluntőr tevékenység fontosságát?

Bácsfeketehegyen nincs kellőképpen jelen a voluntőr tevékenység, ami valószínűleg ennek az áldatlan állapotnak, a hatalmas munkanélküliségnek köszönhető. Hiszen az emberek munkájukért juttatást várnak, amiből fenntarthatják magukat és családjukat. Mégis azt mondom, hogy mindenki kipróbálhatná bár egyszer, hogy milyen csodálatos és fontos olyan dolgokban önként részt venni, ahol fizetség helyett számtalan jó emlék, boldog pillanat és új kapcsolatok, barátságok részesei lehetünk. Ilyenkor törnek elő valódi érzéseink, és szívből csináljuk azt, amibe éppen belefogtunk.

Szabó Andrea

LÉLEK SZÁRNYÁN

KÖZÖSSÉGBEN ISTENNEL

Bibliaolvasás: Lk 14, 15-24

Alapige: Lk 14, 15 és 24,

„Hallván pedig ezeket egy azok közül, akik ő vele együtt ülnek vala, monda néki: Boldog az, aki eszik kenyeret az Isten országában. Mert mondom néktek, hogy senki azok közül a hivatalos férfiak közül meg nem kóstolja az én vacsorámat.“

Ebből a jól ismert igeszakaszból, példázatból két üzenetet szeretnék kiemelni. A nagy vacsoráról szóló példázat két nagy igazságot mond el. Az egyik egy nagyon fájdalmas csodálkozás. A kegyelem királyi vendégésére meghívottak a boldog és örömteli sietség helyett, sűrű mentegetőzéssel, elzárkóznak a meghívás elfogadásától. Úgy is mondhatnánk, hogy elutasítják azt. Az elhívott nép, kibúvót kereső néppé lett. A másik mondanivalója a példázatnak az, hogy a mennyei gazda nem jön „zavarba“ ennek ellenére sem. Asztala megtelik, a vendégség nem marad el. Boldog ember az, aki a hívogatás kényszerének enged és hazatalál.

Ez a példázat az Isten országáról szól. A nagy vendégség, a nagy lakoma mindig az Istennel való közösséget, az Ő királyi uralmának a megvalósulását példázza. Kérdés, hogy kik fognak részt venni az Isten lakomáján? Ez a mi mai kérdésünk is. Miért nem kerültek be azok, akiket eredetileg meghívott a gazda? Azért, mert valami mást fontosabbnak találtak. Aki nem azonnal és készségesen fogadja el a meghívást, az kimarad. Itt valójában nem cselekedetekről van szó, hanem valaminek az elfogadásáról vagy elutasításáról. Nekem most fontosabb elfoglaltságom akadt, minthogy az Isten dolgaival foglalkozzam. Az Isten még ráér és majd megvár engem. Ilyen és hasonló, sokszor gyarló gondolatok gyakran fogalmazódnak meg bennünk. Majd, ha nem tudok mással foglalkozni, akkor esetleg számításba jöhetnek az Isten dolgai. Számtalanszor hallottam már az emberektől, hogy elmegy a templomba, mert ott kell lennie, mert ezt megkívánja a közfelfogás. Azután még azt is hozzáteszi, hogy főleg faluhelyen nincs más időtöltési lehetőség vasárnap... Kérdés számunkra, hogy mire való a templom és az istentisztelet? Miért járunk oda? Istenélmény nélkül van-e értelme a keresztyén élet gyakorlásának, beleértve a templomlátogatást is? Mindannyiunk életében, családjunkban, munkahelyünkön, gyülekezetünkben vannak nézeteltérések, feszültségek, napi gondok, létszükségleti problémák. Olyan élethelyzetek, amelyek kitöltik időnk nagyobb részét, lefoglalják gondolatainkat, magukra vonják figyelmünket. Ne engedjük meg, hogy mindezek a dolgok háttérbe szorítsák, elfeledtessék vagy kitöröljék életünkben a kegyelmes Atyára való odafigyelést és a neki való hálaadást.

Isten az Ő Fiának a mennyegzőjére hív. Mi lehet ennél fontosabb, mint maga az élet. Az-az élet, amelyet a vele való közösség itt is kiteljesít, és amin semmit sem változtat még akkor sem, ha egyszer véget ér a földi vándorlásunk, mert aki Őnben hisz, ha meghal is él. Ezt kínálja a mi Urunk nekünk, erre hív bennünket, erre mondjuk mi nagyon sokszor, hogy nem érünk rá. Az, aki így viselkedik nem vehet részt a szent vendégségben, mert nem fogadja el a meghívást.

Itt érkezünk meg a példázat fordulópontjához. A gazda

hív másokat. Jézus itt kiélezi, sarkítja a dolgokat. Ilyen a hétköznapiakban szinte egyáltalán nem történhet meg, hogy az eredetileg meghívottak elutasítják a meghívást és helyette a házigazda behívja azokat, akik éppen arra járnak. Emberileg nézve ez a helyzet teljes mértékben felfoghatatlan. Arra is tanít bennünket ez a példázat, hogy Isten országában megtörténnek olyan dolgok, amikre mi nem is gondolunk. Akiket másodszor hívott meg a gazda, elfogadták a meghívást és részt vettek a vendégségben. Kik vannak az Isten országában? Azok, akik elfogadták az Isten hívását. Lehet, hogy olyan emberekről van szó, akiket kigúnyol a világ, a társadalom perifériájára taszítottakról. Ez viszont ebben az esetben semmilyen jelentőséggel nem bír. Isten hívta őket a vendégségbe, ők pedig komolyan vették a meghívást és engedelmeskedtek neki. Ez a komolyanvétel a hit. Pontosan erre figyelmeztet Jézus bennünket ebben a példázatban, hogy gyakran van akadályunk annak, hogy Isten hívásának engedelmeskedjünk. Számolnunk kell azzal is, hogy ilyen akadály mindig fog létezni, amely meggátol bennünket abban, hogy visszakérüljünk az Istenhez. Az a kérdés is felmerül bennünk, hogy mi a megoldás, pontosabban mi a helyes és járható út számunkra ebben az esetben? Naponta meg kell harcolnunk, hogy az útban álló feladatokat félre tudjuk tenni, kitakarítsuk életünkben az akadályokat, a gátló tényezőket és azt tudjuk mondani: igen Uram, meghallottam a Te hívásodat és elmegyek a vendégségbe. Először az én Uram előtt kell megállnom, azután majd megvárnak a feladataim.

Végezetül még egy kérdésről kell beszélnünk, hogy megértsük a példázat üzenetét. Ez pedig a korabeli meghívási szokás, amely különbözik az általunk megszokott gyakorlattól. Az akkori szokás szerint a példázatbeli vacsorához hasonló alkalmakra két meghívást kaptak a vendégek. Az elsőben benne volt a gazda megtisztelő szándéka. Aki ezt tudomásul vette, az volt a megtisztelt személy, az a meghívott. A második meghívás a pontos időpontra vonatkozott, egy végleges megszólítás volt ez. A példázatbeliek az előzetes meghívás alapján hivatalosak voltak. A baj ott kezdődött, amikor a Jézus Krisztus evangéliumában megszólaló végső hívásra határozott nemmel válaszoltak. Az Isten kegyelme azonban itt is megmutatkozott, nem jött zavarba. Mivel Isten szeretete mérhetetlen, azért kapuja szélesre van kitérve, amely befogadja a kegyelem koldusait, az Isten szeretetére vágyakozókat. Jézus példázata legyen üdvös intelem nekünk, Isten mai hivatalosainak. Ehhez kérjük Urunk segítségét és olyan jó lenne, ha minden nap hálát tudnánk adni ezért a kegyelemért. Ámen. (Elhangzott a bácsfeketehegyi református templomban 2011. szeptember 25.-én megtartott istentiszteleten.)

KERTI TÖRPE

A sokoldalú dió

A közönséges dió (*Juglans regia*) a diófafélék (*Juglandaceae*) családjának dió (*Juglans*) nemzetségébe tartozó növényfaj. Lombhullató. Magassága 15-25 méter, egyes példányok a 30 métert is meghaladhatják. 150-160 évig él, de magassági növekedése 70-80 éves korában abbamarad. Koronája igen széles, sűrű, szabályos alakú. Április-május táján virágzik. Termése csonthéjashoz hasonló, 4-5 cm hosszú, gömbölyű, világosbarna, zárt kupacsú makk, amit diótermésnek is neveznek. Külső burka zöld vagy sárgás színű, kopasz, íze fanyar, a csonthéjról érés után könnyen leválik, szabálytalanul felhasadozik. A csonthéjban ráncos, húsos, kétfelé váló, dús olajtartalmú magot találunk, ezt szokás fogyasztani. A diólevelek cseranyagokat flavonoidokat, némi illóolajat tartalmaznak. A növény zöld részeiben található juglon más növények fejlődését befolyásolja.

Termését élelmezési célra hasznosítják. Fája igen jó minőségű, bútorfaként hasznosítják. Gyógyászati felhasználás céljára gyűjteni a leveleket és a termés zöld burkát (diókopács) szokták. Cszersavhatása miatt levéldrogját különösen lemosásra, borogatásra alkalmazzák felületi gyulladásoknál (akné, ekcéma), vagy a végtagokon izzadás esetén. Belsőleg a népi gyógyászatban gyomorhurut kezelésére, vértisztítóként használták. A juglon sejtkárosító hatása miatt azonban huzamosabb használata nem ajánlott. A szárított héjat haj-, vagy bőrfestésre lehet használni. A dióbél nagyon kevés vizet, 15% fehérjét, 63% olajat, 14% szénhidrátot, Na sókat, K-ot, Ca-ot, P-t, A vitamint, B1 vitamint, riboflavin, niacint, C vitamint tartalmaz.

A dió levele nagy mennyiségű jódot tartalmaz és bocsát ki, ezért nem ajánlott egy diófa árnyékában hosszú időt eltölteni. Ezt a megállapítást népi hagyományok is megerősítik. A diófa árnyéka nemcsak az emberekre van rossz hatással, ugyanis a diófák környékén egyes növények sem tudnak fejlődni és kipusztulnak.

Enyhén kesernyés ízű, nyersen és főzve egyaránt fogyasztjuk. A dió édességekben, süteményekben tölteléként használatos, de tehetjük salátákba, húskételek mellé is finom. A franciák a dióból olajat is készítenek, melyet saláta különlegességeikhez használnak. A dió igazi értéke az Omega 3 zsírsav, mely elengedhetetlen szervezetünk számára, de önálló előállítására nem képes. A dió gyógyhatása nagyon szerteágazó. A gyümölcs maga parazitaölő, féregölő, vértisztító, emésztő szervek munkáját serkentő hatású. Újabban napvilágot látott tanulmányok szerint napi 50 gramm elfogyasztása nagy mértékben csökkenti a szívbetegségek kialakulásának esélyét, fogyasztása csökkenti a vér koleszterinszintjét. Magas energiatartalmának köszönhetően kimerültség esetén is gyorsan segít.

Bertok Z.Tatjana

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

ITT A NÁTHASZEZON!

Megfáztam- mondogatjuk ismerőseinknek igen sűrűn, ebben a borongós őszi, hűvös időben. A medicina, nem ismeri a megfázást, mint betegséget, csupán vírusos fertőzésekről tud. Egyik alakja ennek a nátha, amelyben igaz, közrejátszik az áthűlés is, de nem, mint a betegség közvetlen okozója, hanem az emberi ellenállóképesség, szaknyelven, az immunitás gyengítője.

A nátha tehát nem csak az őszi és téli időben aktuális, jelentkezhet akár augusztusi hónapban is, ha adva vannak a feltételek: a közvetlen fertőzés valaki által és egy gyengén működő immunrendszer, teszem azt vitaminhiány miatt. Mintegy 200 fajta tehető nátha-vírusok száma, s ez a nagy szám miatt sajnos, nincs védekezés ellenük, túl sokan vannak ahhoz, hogy szervezetünk ellenállóvá varázsolja az ember felső légútjait. A hiedelemmel ellentétben, nem a szájon, hanem a szemünk könnycsatornáin jut szervezetünkbe és a fertőzés percétől néhány órán belül, észlelhetjük a nátha (rhinitis) tüneteit. Tüsszögéssel, kellemetlen orrfolyással és orrdugulással indul a betegség, majd megfertőzve a torkunkat, a nyeléskor szúrást, fájdalmat érzünk, kitapinthatóvá dagad-

nak a nyak nyirokmirigyei, szemünk is bevörösödik, könnyezik, s ha a náthánk bakteriális fertőzéssel is párosul, hidegrázás és lázas állapot jelentkezik. Innen már csak egy lépés választ el bennünket a tüdőgyulladástól, ami az idősebbeket és a gyermekeket sújtja esetenként.

A nátha megelőzése szinte lehetetlen: esetleg, ha remete életet vállalsz, vagyis ki sem mozdulsz hetekig a lakásodból - talán. Ez sem biztos. Mindenesetre kerüljük a meghűlést, mert ezzel immunrendszerünket gyengítjük. Ne csókolódzunk ismerősökkel, ha kezeltünk velük, mossunk kezet folyóvíz alatt. Ne álljunk sorba a nyugdíjért, habár tudom, jól jön egy kis beszélgetés, amíg a bank nyitására várunk. Öltözködjünk az időjáráshoz alkalmazkodva és ne divatozzunk. A szemüveg is védelem, ne feledjük!

A gyógyítás? Mondhatná valaki, lassan az AIDS és a rák ellenszerét is megtaláljuk, a nátha pedig úgy arat ma is, ahogyan 200 évvel ezelőtt tette. Nem egészen: a C-vitamin 1000 mg adagokban segíti immunrendszerünket, de nem gyógyít. Az orrcseppek könnyítnek a légzésben, de 3-4 naptól tovább tilos a használatuk, mert sértik az orr nyálkahártyáját. Pihenjünk, de sétáljunk is. Végezzük a ház körüli teendőket, de ne sportoljunk, hagyjuk jobb napokra a kocogást. Pótoljuk forró teával az elvesztett folyadékot, szellőztessünk, használjunk papír zsebkendőt, az antibiotikok szedését, csak orvosi javaslatra kezdjük el. És ne felejtsük: nincs a nátha ellen csodaszer, habár a privát gyógyszertárak ilyenkor igyekeznek ezt megcáfolni.

A náthát tűrni kell, 3-4 napig, akkor is, ha fokhagyma kapszulát, tengeri állatok kivonatát, cink tartalmú cukorkát, tremakarma nevű méregdrága „csodaszert”, egyszóval bármit is használsz. Ha tovább tart, azonnal forduljunk orvoshoz, mert az ötödik naptól várhatók a szövődmények!

Dr. Kerekes József, az
intenzív terápia ny. főorvosa

SZENT KOZMA ÉS DAMJÁN SZIMBÓLUMA

Ezt az orvos ikerpárt már kereszténység első századaiban, Bizáncban és Rómában egyaránt nagy tisztelet övezte. A késői középkorban, Európában az orvostudomány, sebészet, illetőleg a gyógyszerészet védszentjeiként jelennek meg. A két keleti szentnek magyar vonatkozása is jelentős, mellképük ugyanis a magyar korona alsó részén is megtalálható. Kozma és Damján 250-ben született egy ötgyermekes család legfiatalabb ikerként. Kiskoruk óta hithű keresztényként nevelkedtek, és minden erejüket az orvostudományok elsajátítására fordították. Ingyen, és szívesen gyógyítottak, felhasználva ezt a pogányok megtérítésére. A növekvő hírnév azonban, amit így kivívtak, nem tetszett a pogány papoknak,

mert azok sorra veszítették el régi híveiket, így befolyásuk is csökkent. Vádat emeltek Kozma és Damján ellen, mire Diocletianus császár keresztényüldözést elrendelő utasításának is eleget téve – maga elé idéztette őket.

Az ikerpár a kormányzó előtt is bátran kiállt hite mellett. Nem törték meg őket sem a fenyegetések, sem a kínzások, így 303-ban lefejezték őket. A vértanúk sírja fölé később hatalmas bazilika épült. Kozmát többnyire orvosként, Damjánt gyógyszerészként ábrázolják. Kozmát kezében tartó /urina/ vizeletvizsgáló üveggel, Damjánt pedig henger alakú szelencével, jellegzetes kenőcskanállal jelenítik meg.

Kórizs József

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

É R T E S Í T É S

2011 november 7.-től, a 2010-es termelésű, kiváló minőségű, fehér borainkat (olasz rizling, rajnai rizling, zupljanka) engedményes áron, 150 din. helyett **100 dinárért** árusítjuk, november 30.-ig, vagy míg a készlet tart.

*Lódi pince
Feketics
Njegos u. 36
Tel. 024 738 276
Mob. 064 259 82 15*

F E L H Í V Á S

November 26-án (szombaton) 9 órától 15 óráig a Kozma Lajos Könyvtár kedvezményes áron kiárúsítja többes példányait.

Szeretettel várjuk a könyvbarátokat és gyűjtőket!

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

KUNOK ITALÁRÓL

Oláh Miklós (1493 – 1568) főpap, humanista író idézi Kultsár I., amikor a Hasznos Mulatságok 1826. évfolyam, 48-as számában felteszi a kérdést: „Fenn van-e még a' Kunoknál a' Boza ital? Ha nintsen, van e valamely nyoma, hogy miből készítették 's mi módon lehetne azt most is készíteni.”

Oláh Miklós kézirata csak 1763-ban jelent meg latinul. A minket érdeklő részlet magyar fordítása: „A Kunságban a behozott boron kívül fogyasztanak egy bizonyos italt, amelyet kölesből és vízből a saját eljárásuk szerint kisajtolnak(!), s amelyet bozának neveznek.”

Abdulah Škaljić Török eredetű szavak a szerbhorvátban című szótárában írja: „bóza, búza (perzsa eredetű) 1. ismert savanykás üdítő ital, ami kukorica, köles lisztből készül. 2. a „tatár - boza (buza)” olyan boza, amit a parasztok köles tésztából készítettek (II. Szelim oszmán szultán betiltotta fogyasztását, mert állítólag ópiumot tartalmazott). Hogyha nagyon nagy puliszkát megfőznek, amit meleg helyen tartanak, és elkezd erjedni, nagyon jó élvezetes italt kapunk, amit főleg nyáron fogyasztanak. Ezt az italt nevezik „buza”-nak. Az ilyen savanyú puliszka tésztát összemorzsolják, és nagy edénybe meleg tiszta vizet öntenek. A vizet és puliszkát meleg helyiségben 24 órát tartják, hogy még jobban

megerjedjen. Ezután lehet fogyasztani. Ebbe a nagy edénybe lehet még hozzáadni még egy fél puliszkát. Ez a boza még finomabb, aminek az elnevezése „tatár-buza”. A bozát különösen a nyári börtönben fogyasztják. A boza török elnevezés, míg a buza pedig perzsi.

E sorok írója emlékszik, hogy Verbácson, Riza nevű albán vándorcukrász, főleg fagyajtót árult. Rizának nem volt cukrászüzlete, hanem talyigaszzerű tolható kis kordéval járta a települést, és kiabálva, mint a kisbíró, minden sarkon megállva árulta a portékáját. Mi gyerekek kiloptuk a tyúkölből a tojást. Minden tojásért egy kugli fagyajtót járt. Ahogy korunkbeliek mind tudtuk, hogy a Riza csak szép időben dolgozott, télen nem láttuk, mert valószínűleg csak nyáron dolgozott Verbácson. Valamikor a cukrászoknak nagy többsége albán volt. A helybeni cukrászok között csak a Bohata házban működő Memhölzler dolgozott, de nem járta a települést, mint a Riza. Akkoriban a magánszakmát űző összes iparost nagy adóval kényszerítették szövetkezetekbe. Így Verbácson, abban az időben alakult meg a Kairó cukrászüzem. Itt a Kairóban dolgozott Pechán Viktor, akinek apja és nagyapja híres festők voltak, név szerint Pechán Béla és József. Tudunkkal Feketehegyen a bozával Sárándi Sándor foglalkozik.

A Rizának olyan kordélya volt, amelynek szekrénye volt, hogy alulról odafért a jéggerenda, ami hűtötte a fagyajtót és bozát. A kordét itt nem húzásra állították, hanem Bohata László asztalosmester készítette a kubikos kordé egyik változatát.

Visszatérve a kun bozához, Paládi-Kovács Attila 1966-os tanulmánya nyomán közreadjuk Laczka János leírását az 1826-os Hasznos Mulatságokból: „A' Boza italnak 's abból készült cziberének a' Kunok között nemcsak híre nyoma vagyon, hanem azt némelyek, kivált a' szegényebbek még ma is készítik 's élnek vele. Ezt a Bozát a' Kúnok kukoricza (Török-búza, tengeri) lisztből, lisztből készítik, melyet tésztának tsinálván 's pogácsára szagatván, kementzében megpirították, osztán darabokra tördelvén, dézsára, vagy ha tetszett, cserépedényre rakták, rá lágy meleg vizet töltöttek (tettek-e hozzá valami más szert nem tudom) mely csakhamar forrásba jöven, fermentálódván, megsavanyodott és szőke színt váltott. Máig is fenn álló közmondások, vagy példabeszédek származtak: nevezetesen a' jó kedvű 'tsintalankodó emberről azt szokták mondani: hiszen feléledt, mint a boza czibere: szőke, fehér hajú gyereket pedig szőke bozának tsu-folják.”

Mi Bevilacqua Borsody Béla 1931-es, Paládi - Kovács Attila 1966-os, Kisbán Eszter Zovko, (zágráb népdalgyűjtő) és az őt közlő Abdulah Škaljić írásait használtuk, és közreadjuk itt.

F E C S K E T O L L

ÜNNEP

Őszi szél avarillattal telítve.
Fehér és sárga virágok tömege,
átfogná haját koszorúval s nevetne.
Az asztalok fényes damasztja megterítve.
Emberek jönnek..., csak jönnek
ünneplőbe öltözve.
A fehér fodrok, fekete lepelbe rejtve.
Mennyegző ez, vagy a mennyben élők ünnepe?
Mennek..., mennek némán a rideg temetőbe.

Dombtetőn sírhalom s mellette,
árván kuporgó emberke.
Koszorút hajából, zilált kontya
könnyezve szent asztalra letette.
Áll egymagában, áll remegve,
ajkán kiszökken a halottak éneke.
Fájdalmat üvölt a szél,
bárcsak az ég mennydörögne.
Emberek jönnek..., jönnek némán a rideg temetőbe.

Bácsi (Vajda) Sára

ŐSZ VAN

Elsárgulva bágyadtan
egy kicsiny levél a földre huppan.
Immár nincs helye a magasban,
lejár az ideje, ősz van.

Halkan messze egy madár dalol,
úgy érzi jobb lenne másvalahol.
Próbálgatja szárnyát, szél borzolja tollát,
a költözésnek van ideje, ősz van.

Szürke, álmos ködfelleg lepi be a tájat,
nem látni mást, csak füstöt eregető házat.
Diderget a hajnal, kerget a hűvös szél,
előkerül a meleg kabát, ősz van.

Minden olyan álmos, fáradt,
még a lélegzés is nehéz,
az idő tocsogós és elszomorító,
már megint ősz van!

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Harangozó László és Gyöngyi kisfiuk **Zente István**
Tóth Kinga és Keresztes Arnold kisfiuk **Bálint Sándor**
Kerekes Zoltán és Mónika kislányuk **Tamara**
Lénárd Zoltán és Bánszki Krisztina kislányuk **Lénárd Leila**
Csete József és Jurić Marizela kisfiuk **Csete Viktor**
Varkula Attila és Varkula Molnár Leonóra kislányuk
Varkula Anna
Miodrag Ratković és Kovács Krisztina kislányuk **Anja Ratković**

Elhunytak

id. Molnár Jánosné szül. Farkas Erzsébet október 6, 81 évében
id. Molnár András október 7, 81 évében
Kelemen Judit szül. Harangozó Judit október 14, 81 évében
Németh Mária szül. Török Mária október 16, 79 évében
Benedek Mihályné szül. Bata Mária október 15, 67 évében
Székely Mária szül. Sági Mária október 2, 76 évében
Szolga Julianna szül. Kis Julianna október 25, 77 évében
Fekete Albert november 6, 54 évében
Bika Bálint november 6, 56 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szabó Andrea, Szukola Béla, Sztás Angéla, Tóth János, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2011. november.

CIP - Каталогизация у публикацији
Библиотека Матице српске. Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
- 1. évf., sz. (2004) - Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. - Illusz.: 30 cm

Mesecso.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

A tordai kukoricafesztivál győztesei

